

Uitvoering raadsbesluiten rekenkameronderzoeken 2025

Reflectie Stadscontrol

Opgesteld door: [REDACTED]

Periode: Maart 2025

1. Achtergrond & aanleiding

Het college verantwoordt zich jaarlijks over de voortgang van de uitvoering van raadsbesluiten naar aanleiding van rekenkameronderzoeken. Sinds begin 2023 is hier een wettelijke plicht aan verbonden (artikel 185a Gemeentewet).

De afgelopen twee jaar heeft het college hierover gerapporteerd via de raadsinformatiebrief 'Voortgang uitvoering raadsbesluiten naar aanleiding van rekenkameronderzoek'. Deze voortgangsbrief is gekoppeld aan de behandeling van de jaarrekening.

Vanaf dit jaar wordt de voortgangsrapportage aangevuld met een (onafhankelijke) reflectie op de voortgang door Stadscontrol. Hiermee willen we de raad nog beter in staat stellen haar controlerende taak uit te voeren.

In deze rapportage reflecteren wij op de opvolging van de volgende rekenkameronderzoeken, zoals opgenomen in het bijlagenboek.

- Grip krijgen op Veilig Thuis (2018)
- De Knop om – lessen voor de energietransitie (2018)
- Toegang tot de Wmo (2019) incl. nazorgonderzoek (2021)
- Frapper Toujours (2020)
- Rekenkamerbrief Voorbereiding invoering Omgevingswet (2020)
- Afval of grondstof (2021), over huishoudelijk afval
- Weten wat je moet weten (2022), over informatiebeveiliging en privacy

2. Aanpak reflectie

Bij de beoordeling van de voortgangsrapportage naar aanleiding van de rekenkameronderzoeken, de daarin opgenomen aanbevelingen en de daarop gebaseerde toezeggingen van het college, hanteren we de volgende toetsingsvragen:

- **Consistentie en volledigheid:** Sluit de voortgangsrapportage aan op de melding van vorig jaar? Wordt de stand van zaken van vorig jaar herhaald en worden de openstaande punten uitgelicht en voorzien van een actuele status?
- **Kwaliteit:** Houden de ondernomen stappen inhoudelijk verband met de oorspronkelijke aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek en/of de toezeggingen van het college? Zijn tussentijdse wijzigingen goed onderbouwd en navolgbaar? Is de status per punt gerechtvaardigd, zeker als dit als 'afgerond' wordt beschouwd?
- **Onderbouwing:** Zijn uitspraken over de voortgang gestaafd met aantoonbare bronnen, zoals beleidsstukken, besluiten of correspondentie? Komen ze overeen met onze eigen beelden op de terreinen?
- **Tijdigheid:** Is de opvolging uitgevoerd binnen de afgesproken tijdslijnen? Indien er vertraging is opgetreden, is dit dan gemotiveerd toegelicht? Wordt er ook rekening gehouden met eventuele verschuivingen in planning of prioriteiten die door actuele gebeurtenissen of omstandigheden zijn veroorzaakt?

Opmerkingen vanuit de beoordeling door Stadscontrol zijn teruggekoppeld aan de stellers en (waar mogelijk) verwerkt in de huidige voortgangsrapportage.

3. Reflectie op het totaal

Uit de beoordeling van de voortgang van raadsbesluiten na rekenkameronderzoeken blijkt dat de opvolging zich in verschillende stadia bevindt. Sommige onderzoeken zijn inmiddels afgerond (WMO en Veilig Thuis), terwijl andere onderzoeken nog één of meerdere openstaande punten hebben (Omgevingswet, Huishoudelijk Afval en Energietransitie). Daarnaast zijn er onderzoeken die nog volop in uitvoering zijn (Frappet Toujours) of een meerjarig karakter kennen (Informatiebeveiliging en privacy).

We merken op dat verbeteracties regelmatig worden doorgeschoven, waardoor de opvolging van aanbevelingen een lange doorlooptijd kan hebben. Dit brengt het risico met zich mee dat aanbevelingen worden ingehaald door de realiteit of dat de voortgang lastig te koppelen is aan de oorspronkelijke toezeggingen.

Los daarvan vinden we de gerapporteerde voortgang consistent, volledig, kwalitatief en onderbouwd, met de kanttekening dat de eerste uitvraag bij meerdere onderzoeken vragen oproept. We hebben ervoor gekozen deze terug te geven en te laten verwerken wat uiteindelijk heeft geleid tot een verbeterde voortgangsrapportage. Idealiter werken we als ambtelijke organisatie toe naar een routine waarin de eerste uitvraag 'in één keer goed' is.

Hierna volgt een korte reflectie per onderzoek.

4. Reflectie per onderzoek

Grip krijgen op Veilig Thuis

Het onderzoek naar de casus Veilig Thuis richtte zich in eerste instantie op de GGD, maar het advies was om de aanbevelingen te verbreden naar andere gemeenschappelijke regelingen. De Kadernota Verbonden Partijen van de gemeente zelf is inmiddels geactualiseerd, en de informatievoorziening per verbonden partij is uitgebreid en ontsloten op het Planning & Control-portaal van de gemeente Nijmegen (<https://pcportal.nijmegen.nl/>). Een belangrijk aandachtspunt blijft om deze informatie actueel te houden.

De bevindingen en aanbevelingen konden, zoals vorig jaar al gemeld, niet allemaal worden vertaald naar andere gemeenschappelijke regelingen. Hetzelfde geldt voor het actualiseren van de regeling van andere GR'en op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). In beide gevallen was hier regionaal niet altijd voldoende draagvlak voor.

De knop om – lessen voor de energietransitie

Het onderzoek uit 2019 had als hoofdvraag welke lessen de gemeenteraad kan trekken uit de keuzes rond de totstandkoming van het warmtenet in Waalsprong, met het oog op de energietransitie in de bestaande stad – en in het bijzonder de rol van de raad daarin. Uit de voortgangsmelding blijkt dat, op één punt na, alle raadsbesluiten en toezeggingen op dit dossier zijn afgerond.

Het enige nog openstaande punt betreft het aanmaken van een themadossier 'Energietransitie' op de website van gemeente Nijmegen. Hoewel dit dossier al in 2019 is aangemaakt, wordt de periodieke actualisatie ervan sindsdien bewaakt via deze jaarlijkse voortgangsmelding. Voor 2025 is de actualisatie nog niet gereed.

Ook voor andere afgeronde punten wordt jaarlijks een procesupdate gegeven.

Toegang tot de Wmo (2019) incl. nazorgonderzoek (2021)

Het onderzoek uit 2019 en het nazorgonderzoek in 2021 richtten zich op de informatievoorziening aan cliënten in het kader van de Wmo. Alle raadsbesluiten uit deze rapporten zijn afgerond, met de kanttekening dat de informatievoorziening aan de raad een doorlopend karakter heeft. Het college heeft, in afstemming met de raad, een nieuw format hiervoor geïntroduceerd, met een halfjaarlijkse rapportage en technische toelichting. In komende informatiebijeenkomsten kan deze rapportage verder worden verfijnd.

Frapper Toujours (2021)

Rondom Frapper Toujours is ambtelijk een uitvoeringsprogramma ontwikkeld met verkenningen op het gebied van kaderstelling & control, helder en vakbekwaam adviseren in relatie tot college- en raadsvoorstellen, het meer gebruikmaken van de doelenboom, sturingsinformatie over de grondexploitaties, de informatiehuishouding en de lange termijnagenda van de raad. Dit heeft geresulteerd in meerdere kaderstellende stukken en verbeterinitiatieven.

De aandachtspunten liggen bij het uitrollen en toepassen van nieuwe werkwijzen en het verankeren ervan in de organisatie. Hardnekkige gedragspatronen spelen hierbij een rol en vragen om een blijvende procesmatige en gedragsmatige aanpak.

Rekenkamerbrief Voorbereiding invoering Omgevingswet (2020)

De Omgevingswet is uiteindelijk per 1 januari 2024 landelijk ingevoerd, na meerdere keren te zijn uitgesteld. De integrale benadering van ruimtelijke ontwikkeling vereist structurele aanpassingen in beleid en uitvoering, wat een meerjarig traject met zich meebrengt.

De aanbevelingen uit de rekenkamerbrief van 2020 zijn grotendeels opgevolgd. Openstaande punten zijn:

- De overgang van bestaande regels naar het omgevingsplan, wat wordt beschreven in het transitieplan wat onderhanden is.
- Een duidelijke opdrachtverstrekking aan de ODRN, inclusief heldere wederzijdse verantwoordelijkheden.

Huishoudelijk afval (2021)

Het rapport uit 2021 onderzoekt de kwaliteit van het ingezamelde huishoudelijk afval in Nijmegen, de beschikbare informatie, de gemeentelijke sturing en de context van het kwaliteitsvraagstuk. Uit de voortgangsmelding blijkt dat stappen worden gezet richting de afronding van openstaande raadsbesluiten, maar geen enkel punt is volledig afgerond ten opzichte van 2024.

De openstaande punten betreffen vooral de vaststelling van een nieuw grondstoffenbeleidsplan (voorheen afvalbeleidsplan) en de voortgangsrapportages.

Eerder werd vertraging toegeschreven aan capaciteitsgebrek. Dit roept de vraag op of dit dossier in het verleden voldoende prioriteit heeft gekregen en welke gevolgen dit heeft voor de verdere planning en besluitvorming. In februari 2025 heeft de raad de behandeling opgeschort vanwege een mogelijk inwonersberaad over afval.

Weten wat je moet weten (2022)

Informatieveiligheid en privacybescherming blijven actuele en complexe vraagstukken, waarin ontwikkelingen elkaar snel opvolgen. Er wordt actief geïnvesteerd in een hoger volwassenheidsniveau, een meerjarig proces waarbij de lat voortdurend hoger wordt gelegd.

Er is voortgang geboekt in de doorontwikkeling van de roadmap, waarin lopende projecten worden gevolgd. Dit omvat voortgangsrapportages met KPI's, raadsbrieven, de taakverdeling tussen IRVN en Nijmegen, extra financiële middelen en regionale samenwerking.

Naast onderwerpen die continu aandacht vragen, zoals I-bewustzijn, zijn er specifieke openstaande punten, waaronder de actualisatie van het informatiebeveiligingsbeleid, waaraan wordt gewerkt.